

Pacanów
(Woj. Świętokrzyskie)

**Bazylika pw.
św. Marcina**
(Zabytek nr 1147 z 26.06.1967)

**Sanktuarium
Pana Jezusa Konającego**
([opis](#))

HISTORIA KOŚCIOŁA W PACANOWIE

Kościół parafialny i parafia w Pacanowie czuwały na prośbę Seoniana fundatora biskup krakowski Maur w r. 1110. W dn. 28 marca 1219 r. Iwo Odrowaz biskup krakowski sporządził renowację erekcji kościoła.

W r. 1679 bp Mikołaj Oborski konsekrował główny ołtarz na cześć św. Marcina. W XVIII wieku kościół był bardzo spustoszony i odrestaurował go ks. prob. Sołtyk w latach 1785-90. W sto lat później świątynia była wyrestaurowana przez ks. Wawrzynca Nowakowskiego w r. 1895 ks. bp kielecki Teofil Łuński świątynię konsekrował.

Dnia 20 września 1906r. kościół wraz z ołtarzami spalił się. Odbudował go ks. prob. Bałowski i ks. Adam Adamczak. Restaurację świątyni ukończono w r. 1935. Dnia 17 sierpnia 1944r. wskutek działań wojennych kościół został spalony i częściowo zburzony. Od r. 1945 jest w stanie odbudowy.

W świątyni można wyróżnić: nawę główną, która jest najstarszą częścią kościoła, wieżę zbudowaną w r. 1600, kaplicę św. Anny, która jest przedłużeniem pierwotnej zakrystii, zbudowaną w r. 1786 oraz kaplicę Pana Jezusa wybudowaną w r. 1655. Kłuchta, czyli przedstojek w r. 1881, zakrystia w r. 1896. Kaplica pogrzebowa od strony północnej w r. 1894 i ogrodzenie około kościoła wykonano w r. 1856.

HISTORIA KAPLICY SW. KRZYŻA

W r. 1540 na przedmieściu Pacanowa została ufundowana kaplica z drzewa, pod tytułem sw. Krzyża Pacanowskiego. Figura Cudownego Pana Jezusa, kładącego się w tej kaplicy w ołtarzu głównym, przed którym w każdy piątek oprawiano osze sw. /Hucaliawit/ o śniec Pana Jezusa. Po spaleniu kaplicy cudem ocalony krzyż przeniesiono w 1658 r. do kaplicy tutejszego kościoła.

Krzyż z drzewa sosnowego wysokości 18,5 cal. Figura z drzewa lipowego w naturalnej wielkości. Ohlicze Pana Jezusa ku niebu wznesione, przedstawia chwile skozania. Figura nosi siady opalenia.

Od dawna wiszące wokoł figury swiadcza o raskach uzyskiwanych przez wiernych w rozmoditych utrapieniach podczas dwukrotnych pozarow kościoła w r. 1906 i 1944 kaplica i Cudowny Krucyfski ocalary.

IZAJASZ
PROROK

Jeżu Chryste, Królu Wszechświata,
Błogosław Naszej Ojczyźnie

SW. JAN
CHRZCICIEL

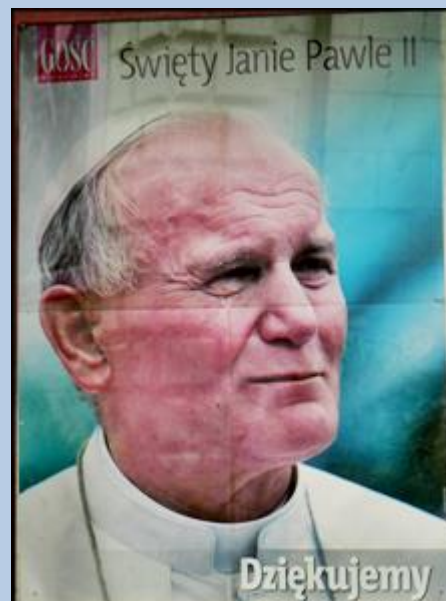
ZA PONTYFIKATU PAPIEZA BENEDEKTA XVI
PRYMASEM POLSKI BYŁ KARDYNAŁ JÓZEF GLEMP
BISKUPEM KIELECKIM KAZIMIERZ RYCZAK
PROBOSZCZEM PARAFII KS. PRACAT LUCJAN SIND
NA MOCY BREWE PAPIESKIEGO
Z DNIA 15 WRZESNIA 2008 ROKU
KOŚCIÓŁ P.W. SW. MARCINA W PACANOWIE
OTRZYMAŁ PRZYMIĘCIE I TYTUŁ
BAZYLIKI MNIEJSZEJ
OGŁOSZONO 14 WRZESNIA 2008
W ROKU JUBILEUSZU 900 - LECIA PARAFII

Akt erekcyjny parafii p.w. św. Marcina w Pacanowie

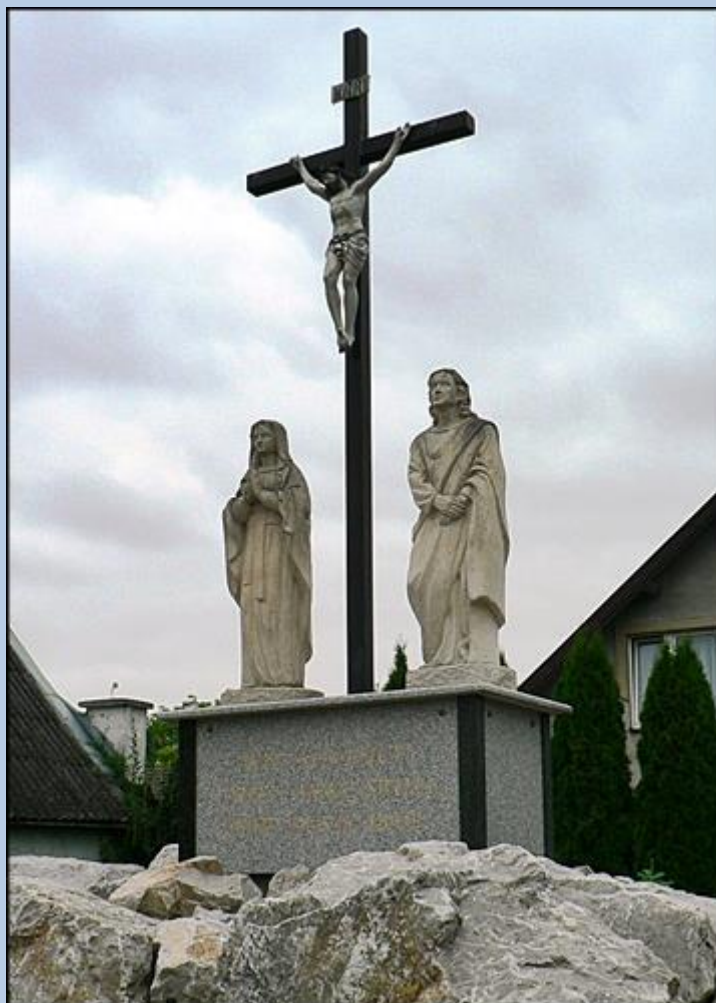
Ego Maurus Cracoviensis episcopus, licet indignus confero Jno et beato Martino, doctissime vras interia decimam de villa, in qua est ecclesia, illa est de Babche et de Zagorsko et de Negostwicha et de Gurewo, et de Goracowo, et de Scheglna et in Quasowu sortem Mangoldi. Semlana autem patronus confert tabernam de eadem villa decimum piscem, decimum vitulum, decimum agnelum, decimum porcellum, decimum caseum. Qui ingrataverit, anathema sit.

Ja Major, biskup krakowski, arcybiskup, niegodny składam Bogu i błogosławionemu Martinowi dla poświęconego mu kościoła, dziesięcinę ze wsi, w której tenże kościół się znajduje oraz dziesięcinę z Łabca, Niegostowic, Gorowca i Szczególna, a także z Kwarowa, w której posiadłość, Mangolda. Siemian zaś patron, daje karczę w tej wsi oraz dziesięcinę z ryb, cieląt, jagnięt, owiec i serów. Kto zmieni będzie obłożony klątwą.

GOSU Święty Janie Pawle II

Dziękujemy

Pacanów - Sanktuarium Chrystusa Ukrzyżowanego

Kościół erygował na prośbę fundatora biskup krakowski Maur w 1110 r. W dniu 28 marca 1219 r. kolejny biskup krakowski Iwo Odrowąż odnowił akt erekcji parafii. W 1679 r. biskup Mikołaj Oborski konsekrował główny ołtarz na cześć św. Marcina. W kościele tym zwanym Sanktuarium Pańskim znajduje się wykonana z drewna cudowna figura Chrystusa Ukrzyżowanego. Podczas dwukrotnych pożarów kościoła w roku 1906 i 1944 kaplica i cudowna figura Pana Jezusa ocalały, chociaż spłonął cały kościół. Ślady ognia widoczne są dziś na obecnym ołtarzu i figurze. Wota wieszane od dawna na ołtarzu świadczą o łaskach uzyskiwanych przez wiernych. Co roku w dniu 14 września podczas święta Podwyższenia Krzyża odbywa się tu Droga Krzyżowa.

Informacja turystyczna:

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej
ul. Ściegiennego 2, 25-033 Kielce
tel. (041)361 80 57, fax: (041) 348 00 60

Więcej:

www.swietokrzyskie.travel
www.swietokrzyskie.pl

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)

Uzupełnienie Danuty Boryckiej z 22.05.2021 r.

zdj. Danuta Borycka